

آنتی نوکلئار آنتی بادی

طبیعت، نحوه آشکارسازی و ارزش تشخیصی آن در
بیماری های روماتیسمی

تألیف

دکتر سید مادی پور مقیم

دانشیار و فوق تخصص روماتولوژی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

پیشگفتار

بیشرفت شگرف علوم و فن آوری در چند دهه اخیر بدون شک تحول اساسی در روش‌های تشخیص و درمان بیماری‌ها پدید آورده است. زمانی طبابت مؤثر بر علم و هنر پزشکی در کشف علت بیماری از طریق کسب اطلاعات لازم از تاریخچه بیماری، انجام معاینات دقیق و پی‌گیری نزدیک وضعیت بیمار استوار بود. کشف و ابداع روش‌های تشخیصی عینی و کمی آزمایشگاهی که با دقت و صحت فراوان تغییر وضعیت و کار سیستم‌های مختلف بدن را از حالت طبیعی به شرایط بیماری کشف و پی‌گیری می‌نمایند ایجاب می‌کند که صحت و دقت اطلاعات بدست آمده از ابزار سنتی طبابت یعنی تاریخچه و معاینه بالینی با این روش‌های جدید سنجیده شود و با اندکی دقت و تامل می‌توان دریافت که طب امروز بدون استفاده از این ابزار و روش‌ها توفیق زیادی در کشف علت واقعی بیماری و روش بیماری‌زایی این عوامل و در نتیجه درمان مؤثر آن‌ها نخواهد داشت. نگاه دقیق به وضعیت طب امروز نیاز روزافزون پزشکان را به آزمایشگاهی بالینی از یک رو و مراکز تصویربرداری از روی دیگر نمایان می‌سازد. حرفه پزشکی دیگر نمی‌تواند به علم و هنر و فعالیت فردی پزشک اکتفا کند و یک فعالیت گروهی محسوب می‌شود که در آن آزمایشگاهی بالینی و نتایج حاصل از کار و فعالیت آن‌ها جزء مهم و لاینفک آن به شمار می‌روند. پزشک امروزی می‌بایست بیش از پیش از جزئیات روش‌های آزمایشگاهی موجود برای تشخیص بیماری‌ها آگاه باشد و موارد استفاده نقاط قدرت و ضعف آن‌ها را بشناسد تا قادر باشد با بکارگیری و صحیح نتایج آزمایش‌ها حداکثر بهره‌برداری را برای تشخیص و درمان آرام بیماران خویش بنماید برقراری ارتباط صحیح و مؤثر پزشکان بالینی با پاتولوژیست‌ها و همکاران ایشان که هدایت و انجام روش‌های تشخیصی آزمایشگاهی را بر عهده دارند نیازمند انتقال اطلاعات و دانش در مجموعه تیم پزشکی می‌باشد. در برقراری این ارتباط نقش پزشکان متخصص آسیب‌شناسی که طبابت خود را برپایه روش‌های تشخیصی آزمایشگاهی استوار کرده‌اند و پزشکان بالینی در تخصص‌های مختلف که علاقمند به روش‌های تشخیصی آزمایشگاهی هستند بسیار برجسته است.

کتاب حاضر حاصل تلاش همکار دانشمند و علاقمند جناب آقای دکتر پورمقیم است که پس از کسب تخصص در طب داخلی و فوق تخصص در رشته روماتولوژی باعلاقه فراوان روشهای آزمایشگاهی مربوط به رشته فوق تخصصی خود را در طی دورههای تکمیلی در خارج از کشور به خوبی فرا گرفته و حاصل این تجربه و اطلاعات را با دید بالینی و کاربردی در اختیار همکاران قرار داده‌اند.

کتاب حاضر با توجه به سرفصل و محتوای موجود می‌تواند مورد استفاده دانشجویان سالهای آخر پزشکی، پزشکان عمومی، متخصصین داخلی و روماتولوژی، متخصصین پاتولوژی و ایمونولوژی بالینی قرار گیرد. مجموعه تصاویر گویا و کامل این کتاب که از منابع پراکنده و مختلف جمع‌آوری شده می‌تواند به صورت یک اطلس کامل و جامع مورد استفاده همکاران قرار گیرد.

ضمن آرزوی موفقیت روزافزون برای این همکار ارجمند امیدوارم با تداوم و تکمیل این نوع فعالیتهای علمی شاهد آن باشیم که همکاری پزشکان در مجموعه تشخیصی و درمانی بیماران روز به روز منسجم‌تر و محکم‌تر شود که حاصل آن مسلماً کسب موفقیت بیشتر در حفظ و ارتقاء سلامت آحاد جامعه خواهد بود.

دکتر مسعود ستوده

متخصص پاتولوژی و

دانشیار گروه پاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران

آذر ۱۳۸۲

فهرست مطالب

بخش اول: دانش پایه و آزمایشگاهی در مورد آنتی نوکلئار آنتی بادی ها

فصل اول: مقدمه و تاریخچه.....	۳
فصل دوم: مکانیسم تولید آنتی بادی ها.....	۷
فصل سوم: مکانیسم آسیب بافتی توسط اتوانتی بادی ها.....	۱۳
فصل چهارم: طبیعت آنتی نوکلئار آنتی بادی ها در بیماریهای روماتیسمی.....	۱۹
فصل پنجم: متدهای آشکارسازی اتوانتی بادی های علیه هسته (ANA) و dsDNA.....	۲۳
فصل ششم: ساختمان و چرخه حیات سلولهای Hep-2.....	۴۱
فصل هفتم: آزمایش FANA با استفاده از سلولهای Hep-2.....	۴۷
فصل هشتم: الگوهای رنگ آمیزی در آزمایش آنتی نوکلئار آنتی بادی.....	۵۷

بخش دوم: اتوانتی بادی ها در بیماریهای روماتیسمی

فصل اول: اتوانتی بادی ها در بیماری لوپوس سیستمیک.....	۶۵
فصل دوم: اتوانتی بادی ها در بیماری سیستمیک اسکلروز.....	۸۳
فصل سوم: آنتی نوکلئار آنتی بادی ها در بیماریهای التهابی ماهیچه.....	۹۵
فصل چهارم: سندرم شوگرن.....	۱۰۳
منابع.....	۱۰۷
ضمیمه: اطلس رنگی.....	۱۱۱